

SOGSG PIS-YOOB

sēn gomd Haydā (Pekrā) la
Nifaasā (rogem-zūm) buvdo

Yaa sēn tū ne mo-kēengā gulsgo

A Muhammad Ibn Salih Al-Usaymiine

Wēnd na yoof-a, la a rogdb a yiibā, la Iislaambā gilli

ستون سؤالاً في أحكام الحيض والنفاس - موري

**Sogsg pis-yoob
sĕn gomd Haydā
(Pekrā) la
Nifaasā (rogem-
zūm) buudo**

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي رؤاد الترجمة جمعية الريوة دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900

ceo@rabwah.sa

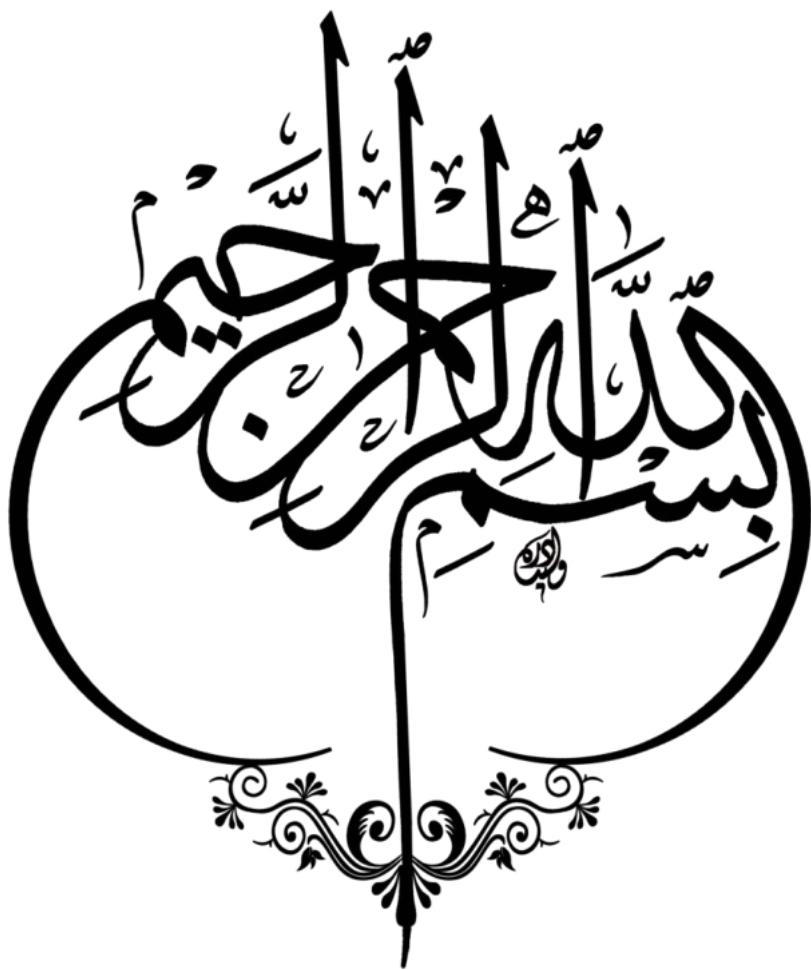
P.O.BOX: 29465

RIYADH: 11557

www.islamhouse.com

D na n sīnga d goama ne Wēnd Yūrā Albarka, sēn yaa
Dūni zāng Yosldā, n yaa Muumin-rāmb yolsda laahr daarā

Gom-tūusgo:

Pēgr be ne Wēnde, la puusg la tūgre be Wēnd Tēn-tūumā zugu, a Mohammade, sēn yaa Abdullaah biiga, la a zakā rāmb la a Şahaabsā, la ned ning sēn kell n rük bāmb sorā n tāag dīinā rolb raare, rē loogr poorē:

M ma-bi-poak sēn yaa lūslaama!

Sogsgā sēn yaa wusg yīngā, sēn wat bāngdbā nengē, sēn kēed ne haydā (pekrā) buudo, tūudum-rāmbā pugē, tōnd yāame, tū sōmbame tū d tigs sogs-rāmb nins sēn yūlem wakat fāa gilli, la naoor wusg fāa d na n maan-a la koεeg koεega, tū rē n tar yam-leoogo.

M ma-bi-poak sēn yaa lūslaama!

Tōnd talla yā-beed n na n tigm-a, buul yīnga t'a na yū n be fo nugē wakat fāa, la rēnda yaa Wēnd Sāri wā faheng sēn pak wusgā yīnga, la buul yīng tū f tū Wēnde ne bāngre la nenem.

Nekre: Tōe n vēnega ne ned ning sēn lagsd gafā sūngrē wā tū sogsgā sāndā yūlemdame, la a sā n ges sōama, a na n

mikame tū bāngr baasg n be leokr ning pugē, tū ka be a to wā pugē ye, tū tōnd yā tū d ka sōmb n yīm a yell ye.

La Wēnd na puus la A tulg tōnd Nabiyaamā a Muhammad, la a zak rāmbā la a Şahaabsā zānga.

Sēn be Haydā (pekrā) buud-rāmbē

Puusgē wā la no-loeerē wā

S1: Pag sā n yulg n yi a hayd (pekrā) Fagir poorē tūrga, rē yīnga, a yōkda a meng n loe noorā ra-kāngā būl, tū raarā kell n yaa no-loeere, bū rā-kāng raarā no-loeere rolb zao a zugu?

L1: Pag sā n yulg n yi a haydā (pekrā) Fagirā pukr poorē, bāngdbā tara koees a yiibu, sā n yaa ne a kell n gād ra-kāng no-loeere:

Pipi koēega: yaa tulae ne-a t'a yōk a menga, raarā sēn kellā, la b ka geend n kō-a ye, yaa tulae ne-a t'a role, woto la gomd sēn sāeeeg n yūda sā n yaa ne Limaam Ahmad Mazhabā (Sorā) pugē, Wēnd na yols-a.

Gomd a yiib soaba: yaa tū ka zao a zugu t'a yōk a meng ra-kāng raarā sēn kella ye, bala yē yaa raare a no-loeere sēn ka manegd a pugē, bala yēnda, a rag n yaa hayd (pekr) soaba raarā singrē, rēnd a ka no-loet ye, rēnd a no-loeere

sēn ka manegdā, a yōk-m-mengā ka tar yōod ye, rēnd zamaan-kāng yaa zamaane sēn ka gīdg yēnda t'a maan a sēn rat ye, bala Šari sagl-a lame t'a kao raarā sīngrē, pus n yaa Haraam ne-a t'a loe raarā sīngrē.

La no-loeer ning Šari wā sēn kō sorā, yaa fo yōk f menga, n yi bōn-kaoodū wā gilli, tū yaa Wēnd tūub yīnga, sēn na n sīng Fagirā pukri, n tug n tāag wīndgā lūlse.

La koeeeg-kāngā, wala fo sēn ne-a wā, yē n wili n yūd koeeeg ning sēn yeel tū yaa tūlae t'a yōk a mengā, la koees a yiibā fāa gill pugē, ra-kāng rolbā zao a zugu.

S2: Hayd soab sā n yūge, n so Fagirā poorē, n puuse, n kell n pids a raarā no-loeerā, rē yīngā yaa tūlae ne-a t'a rol ra-kāng bū?

L2: Hayd soab sā n yūg taoor tū Fagir na n ka ta, baa tū yaa minit a yembre, la a tar bāng-n-wāaka tū haydā (pekrā) wāagame, rēnd sā n mikame tū yaa Ramadaan pugē, no-loeerā zao-a lame, t'a no-loeerā ra-kāng raarā yaa sēn manege, a rolbā ka leb n zao a zug ye, bala a loee noorā tū yēnda yaa yūgemde, baa t'a sā n ka so rēnda Fagirā poorē yell ka be ne-a ye,

Woto bala, yaa wala raoa sēn na n yaa gēnaab soaba, sēn tū ne kēed-n-taare maa zamsdo, n rī sugrā, n ka so sā n ka Fagirā poorē, a no-loeerā manegame.

La m na n kell n bēda kaanē, n nek yell a to sēn be pagbē wā, haydā (pekrā) sā n wa waa a nengē, n mik t'a rag n loee ra-kāng raarā, pagb sānda tēedame tū haydā (pekrā) sā n wa waa a nengē, a sēn kao noorā, taoor t'a na n ka puus Sāafā, ra-kāng raarā no-loeerā sāamame.

La woto ka tar yēgr ye. Haydā (pekrā) sā n wa tug n wa wīndgā lūls poorē, baa tū yaa nif kamsgo, a no-loeerā yaa sēn pidi n manege,

S3: Rē yīnga, yaa tūlæe n zao rogmā zūm rāmbā, tū b loe noore la b puuse, sā n mikame tū b yūlgame taoor tū rasem pis-naasā na n ka ta?

L3: N-yee, wakat ning rogem zūm soab sēn yūlge, taoor tū rasem pis-naasā na n ka ta, yaa tūlæe n zao a zugu, t'a loe noorā, tū sā n mikame t'a bee Ramadaan puga, yaa tūlæe ne-a t'a puuse, sakda ne a sūdā t'a lagm-a, bala, a yaa yūlgemde, būmb sēn gūdgād no-loeer ka be a pugē, būmb sēn gūdgād Puusg ka be ye, būmb sēn gūdgād kēed-n-taar me ka be ye.

S4: Pag haydā (pekrā), kiuugā pugē a sā n minimame tū yaa rasem a nii maa yopoe, rē poorē tū pekrā kell n duum ne-a, vugri maa noor a yiibu maa tū yud rēnda, yē soab buud na n yū wān-wānā?

L4: Pug-kāngā, a rasem-rāmbā sā n minimame tū yaa rasem a yoobe maa rasem a yopoe, rē poorē, t'a wa woglge n lebg nii maa wae, maa piiga, maa piig la a yembre, yē soabā, a kelled n paame n ka puusdē ye, halū tū wa tug n wāage. Bala Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a ka yāk toaaga sēn welge sēn kēed ne haydā (pekrā) ye, La sūd la hakuka Wēnd yeelame A Naam zēkame:

﴿وَيَسْكُنَكَ عَنِ الْمَحِيطِ قُلْ هُوَ أَذَى...﴾ [البقرة: 222]

{ La b sokda foom (haydā) pekrā ziigē yelle, yeel b tū yē yaa rēgdo } [Albakara: 222], Rēnd zūmā sā n kell n be beenē, pagā kelled n paa a alhaalē wā, halū tū wa wāage t'a so, rē poorē t'a puuse. Rēnd a sā n leb n wa a kiiug a yiib soabā n booge n ka ta pīnd rēnda, a soodame tū sā n wāage, baa tū sā n ka ta wakat ning sēn loogā.

Rēnd sēn paka bala, yaa tū paga wakat ning pekrā sēn wat n be ne-a fāa a ka puusd ye, zem tū haydā zemsa ne yēndā sēn minim n yāt tū loogā, maa paasame, maa boogame, sā n wāag bala a puusdame.

S5: Pag sēn tar rogem zūm, rē yīngā a zīndida rasem pis-naase, n ka puusde n ka loet noore, bī gesgā yaa zūmā sēn na n wāag n bas-a bala, tī zūmā sēn wat n wāag wakat ninga a yulgdamē la a puuse? La ylgemdā me wakatā woglem sēn paood n yūd yaa wānā?

L5: Pag sēn tar rogem zūm a ka tar wakat sēn yāk toaag ye, ka woto ye, zūmā sēn wat n beē fāa a zīndidame, a ka puusd ye, a ka loet noore, a sīdā ka legemd-a.

La a sā n wa yūge -baa tī rasem pis-naasā ka ta- baa t'a ka zīnd n yūg rasem piiga maa rasem a nu- a puusdame la a loe noore, a sīdā me kēeda ne-a, yell ka be beenē ye.

La sēn pak bala, yaa tī rogmā zūm yaa būmb sēn yaa vēnenega, t'a buudā yaga ne a belmā la a kaalmā. Rēnd a sēn wat n beē fāa, a buudā tabendame, pag sā n wa yūg n yi-a me a yita a buudā pugē.

La a sā n wa tug n yūg rasem pis-yoobe, wakat-kāngā a lebgda kaadg zūm, paga zīndidame n zems yē haydā rasem-rāmb sēn da zemsdā, rē poorē t'a so, la a puuse.

S6: Zūm bilf sā n yi pag nengē n tosge Ramadaanā ūindga puga, tī zī-kāngā kell n duumd ne-a Ramadaanā kiuugā gilli la yē loeta noorā, rē yīngā a no-loeerā manegame bii?

L6: N-yee, a no-loeerā manegame, la zl-tosd-kāensā a ka baa fuł ye, bala yaa būmb sēn yit zl-soy wā, la vūun waame sēn yi Saydnā Ali İbn Abi Ṭaalib nengē -Wēnd yarde be a yīnga- t'a yeelame:" tū ad zl-tosdī-kāensā sēn yit wala yō-yündi wā, a ka būmb sēn yaa hayd ye. Woto la b togsda sēn yi a nengē, Wēnd yard be a yīnga.

S7: Pekr soaba maa rogem zum soaba, a zūmā sā n yals taoor tū Fagirā na n ka ta, la a ka paam n so rēnda Fagirā poorē, rē yīnga a no-loeerā manegdame bū ka manegde?

L7: N-yee, pekr soab no-loeer wāagdame t'a sā n ylg taoor tū Fagirā na n ka ta ye la a ka so rēnda Fagirā poorē, woto bala la rogmā zum rāmba; bala yē lebga sēn sōmb b ne no-loeer rāmba, a bilgri yaa wala genaab sēn be ne a soaba, Fagirā sā n puk t'a ket n yaa genaab soaba n na n ka so, ad a no-loeerā manegdame; Ne A koeeq sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿...وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَكُمْ وَآشِرُبُوا حَقًّا يَبَيِّنَ لَكُمُ الْحُجَّٰطُ
الْأَبَيْضُ مِنَ الْحُجَّٰطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ...﴾ [القرة: 187]

{Rēnd moasā kē-y ne-ba n bao Wēnd sēn puł n kō-yā, la y rū, la y yū hal tū wa vēneg ne yāmba laong pēlgā n welg ne laong sablgā, sēn yaa tōd-beoogo} [AL-Bakara: 187] La Wēnd sā n kō sore -A naam zēkame- tū b maan kēed-n-

taare halı n tug n tāag Fafir vēnegre, rēnd wilgdame tı soobā ka na n yi rēnda Fagirā pukr poorē, n leb n paas a Aaisa hadiisā -Wēnd yard be a yīnga- tı Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a rag n vēegda beoogo t'a tar genaabā a sēn maan kēed-n-taar ne a zakā rāmba la mikdame t'a yaa no-loeta. Rat n na n yeele: tı puusg la A tulgr be a yīnga a ka sood genaabā rēnda Fagirā pukr poorē.

S8: Pag sā n neě tı yaa wala zūmā waame, la zūmā ka yi taoor tı wīntoogā na n pa lıı ye, maa a wūmdā kiuugā zabdem, rē yīnga ra-kāng raarā no-loeerā manegame bıı, bıı yaa tılae ne-a t'a rol-a?

L8: Pag sēn ka tar hayd sā n wūmd pekrā rāamde tı mik t'a yaa no-loeta, tı zūmā ka yi rēnda wīntoogā lııls poorē, maa a wūma pekrā zabdmā rāamde, la a pa yi rēnda wīntoogā lııls poorē, rēnd a no-loeerā ra-kāng raarā manegame, la pa zao a zugu t'a lebg n yılm-a tı sā n yaa farila, woto bala yel-sōmdā ka sāame tı sā n yaa naafıla.

S9: Pag sā n yā zūm, la a ka tar hakuk tı yāwā yaa pekr zūm ye, yē ra-kāng no-loeerā buud yaa wān-wāna?

L9: A no-loeerā ra-kāng raarā yaa sōma; bala yēgrā yaa t'a ka tar pekre halı t'a wa tug n bāng n wāag tı yaa pekre.

S10: Wakat sānda pag yāta zūmā vūun bilfu maa tēgs-tēgs tū yaa bilf wūsgo n wāt gūrs-gūrse raarā wākat-rāmbā pugē, wakat ningā a yāt-a la pekrā kiuugā sasa la pekrā ka sigd ye. La wakat ninga a yāta zū-kāensā sēn ka a kiuugā wakate, rēnd a no-loeerā buud yaa wān-wānā halhaal a yiibā pugē?

L10: Ra renga taoore d sēn loek sok-kāngā buudu pēem-pēem, la būmb ning sēn kete yaa t'a sā n yāta zū-tosdl wā a kiuugā rasem-rāmbē, tū yēnda tēed-a tū yaa pekr ning yē sēn mi wā, rēnd wakat-kāngā a yaa pekre.

S11: Pekr la rogem zūm soaba, rē yīnga b rītame la b yūud Ramadāanā wīndg bu?

L11: N-yee, b rītame la b yūud Ramadāanā wīndga, la sōma sēn yūde yaa tū b solge tū b sā n tara koamb zakē wā; bala yē rūbā a yirbda koambā.

S12: Pekr maa rogem zūm soaba a sā n yūl Laansar wakato, rē yīnga Zafarā Pūusg yaa tūlæ ne-a n lagem ne Laansarā bu, bū ka tūlæ ne-a tū sā n ka Laansarā bala?

L12: Gomd sēn tug n wili n yūl masaal-kāngā puga: yaa tū būmb ka zao a zugu sā n ka Laansarā bala; bala daliil ka be n wiligdē tū Zafarā Pūusg yaa tūlæ n zao a zug ye, la yēgrā me yaa tū baa fūl ka zao a zug ye, sēn paasdame yaa

tū Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a yeelame: «sēn paam a Rakaar Laansara wakat taoor tū wīndigā na n pa lūl sūd la hakuka a soab paama Laansarā», La a ka togs t'a paama Zafar ye, rēnd Zafarā sā n rag n yūme n yaa tulae n rog a zugu, Nabiyaamā rag n na vēnegē yel-kāngā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- Sēn paasde yaa tū pag sā n yā a pekrā Zafarā wakat sēn ta poorē būmb ka zao-a tū sā n ka Zafarā yaoob bala laasarā, n lagem ne Zafarā tigimdame n puus ne Laansarā fād wā, la welgr ka be ne masaal-kāngā ne sokrā sēn wa a soab zugā ye.

Woto yīng kītame tū gomd sēn wili n yūda yaa tū ka zao a zug rēnda Laansarā Puusg bala; bala daliil-rāmbā la mak-n-taasā wīnigda woto, le yaa woto bala la a sēn na n yūge taoor tū Saafā wakat na n ka yi, wakat-kāngā būmb ka zao-a tū sā n ka Saafā Puusg ye, Magribā Puusg ka zao a zug ye.

S13: Pagb nins pusā sēn sāamda b halhaalā ka zuugde:
maa tū pugā sāame taoor tū biigā na n ka naan ye, maa pugā sāame biigā sēn naan poorē, t'a yalē wā vēnege.
Rēnd a no-loeerā buud yaa wān-wānā a pugā sāang raare
la rasem-rāmb nins a sēn yāt zūmā no-loeerā buudo?

I13: Sā n mikame tū biigā naanegā na n ka yōgnege, rēnd a zūmā woto wā ka rogem zūm ye, sā n yaa woto a loetame la a puusdē, a no-loeerā me manegame.

La sā n mikame tū biigā paam n naaname zūmā yaa rogem zūm, ka sakd ne-a t'a puus a pugē ye, ka sakd ne-a t'a loe noore.

La zeng-raoog sēn be masaal-kāngā pugē maa gom-tikdga: yaa tū sā n mikame tū biigā naaname rēnd zūm ning sēn yita yaa rogem zūm, la biigā sā n ka naane zūmā ka rogem zūm ye. La sā n mikame tū zūmā yaa rogem zūm yaa haraam a zugu būmb ning b sēn gūdg ne rogem zūm-rāmbā. La sā n ka rogem zūm yel-kāng ka haraam (gūgd) a zug ye.

S14: Zūm sā n yi pug soab nengē Ramadāanā no-loeer pugē, rē yīnga yel-kāng tara vūun a no-loeerā pug bu?

L14: Pekra zūm sā n yi n mik tū pagā a yaa sēn loe noore, a no-loeerā sāam dame, ne Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yinga- sēn yeelā: «Rē yīnga a sā n yā haydā a ka basd Puusg la no-loeer laa?» Rē n kit tū d geend wānde tū yaa sēn kaood no-loeere, rogmā zūm me yaa woto, la pekrā la rogmā zūm yiibā yaa būmb sēn sāam no-loeere.

La zūmā yiib pug soab nengē Ramadaana wīndg pugē, sā n mikame tū yaa pekre, rēnd yē me yaa wala sēn pa tara pugā pekr buud bala, rat n na n yeele: t'a keoosda no-

loeerā, la sā n mikame tū ka pekre, a ka tar vūun a no-loeerā zug ye.

La Pekr zūm ning sēn tōe n yi pug soab nengē wā, yaa sēn na n mik tū yaa Pekr sēn kell n yit n ka tol n wāagd n bas-a a sēn rūk pugā tēka ye, a kell n wata a nengē wakat nins a sēn da minim n yāt haydā t'a ka tar pugā, rēnd zī-kāngā a yita Pekre koēeg sēn wil n yūd pugē, tū Pekrā buud zao a zugv.

La zūmā sā n wāagame n bas-a, rē poorē t'a lebg n yāt zūm tū ka zūm ningā a sēn nong n yāt-a buud ye, rēnd zī-kāngā a ka tar vūun a no-loeerā zug ye, bala ka Pekr ye.

S15: Pag sā n yā zūm a kiuugā rasem-rāmb pugē raar a yembre, tū raar ning sēn pugdā a ka yānd zūm ye wīntoogā gilli, yaa bōe la a sōmb n maane?

L15: Sēn wōnd yīngr-yīngri, yaa tū wāagr ningā maa koēeng ning yē sēn yāt a Pekrā rasem-rāmb pugē wā, kell n lagma Pekrā bala, rēnd b ka geend yāwā tū yaa Yūgr ye, rēnd sā n yaa woto, a kelled n paame bala n pa maand būmb ninga b sēn gīgdī ne Pekr soaba La bāngdbā sānda yeelame: ned ning sēn yāt raar ning zūm, raar ning yūgre, rēnd zūmā yaa haydo (Pekre) tū yūgemdā yaa sēn wāag la rē n tall woto n tug n tāag rasem piig la a nu, T'a sā n wa tug n ta rasem piig la nu wā masa, sēn be rē poorē wā

lebga kaadg zūm, la woto la koεeg sēn puki n yūd limaam Ahmad Ibn Hānbāl Mazhabā (Sorā) puga, Wēnd na yols-a.

S16: Pekrā rasem baasdsē wā, taoor tū yulgrā pa ta, naoor wusgo pagbā ka ne zūmā vūun ye, rē yīnga a tōeeme n loe noor rā-kānga la a yaool n pa yā zur-pεelgā, bū a maanda a wānā?

L16: Sā n mikame tū yēnda rag n minimame n ka yāt zur-pεel-kāensā -wala sēn be pagb sāndā nengē wā- a loetame, la sā n mikame tū yēnda kiuugā pugē a rag n da yāt-a lame yē soabā ka loet ye, halū t'a tug n wa yā zur-pεelgā.

S17: Pekr la rogem zūm soabā b Alkurāan kareng būud yaa wān-wāna, zem tū yaa sēn na n ges n kareme, maa yaa sēn na n rulsi Darvur (pkkr) wakato, wala a sēn na n yaa karem-biiga, maa a yaa karem-saam poaka?

L17: Yell ka be ne pag sēn tar Pekre maa rogem zūm t'a karem Alkurāanā ye, tū sā n mikame tū yaa tulsem n be beenē, wala pag sēn yaa karem-saambā, maa karem-biig sēn karemd a wūndo (rat n yeel t'a sēn minim n karemd būmb ningā) wīndga la yungo.

La sā n yaa kareng ning sēn yaa keoor la yel-sōmd baoobā, sōma sēn yūd ne-a yaa a ra maan rē ye, bala

bāngdbā wusg fāa b neeme tū pekr soaba, ka sōmb ne-a t'a karem Alkurāanā ye.

S18: Rē yīnga yaa tūlae ne pekr soaba t'a toeem a futā, t'a sā n yūlg n se bū, la yaa y bāng tū zūmā ka ta a fuugā rēgd me ka ta-a?

L18: Ka tūlae ne-a t'a maan woto ye, bala Pekrā ka rēgemd yīngā ye, Pekr zūm rēgemda zīig ning sēn bolā bala, rē n kūt tū Nabiyaamā, Wēnd pūusg la a tūlgr be a yīnga- sagla pagbā tū pekrā zūm sā n ta b futā bū b pek-ba, la b kell n pūus b futā pugē.

S19: Pag sēn na n kao no-loeerā kiuug pugē rasem a yopoe la mikame t'a ra tara rogem zūm, la a ka tōog n role halū tū Ramanaadan a yiibē soabā wa ta, tū rasem a yopoe gilg-a Ramadaan a yiibē soabā t'a yēsemidē, t'a ka tōog n rol ye, tū bala bāag n be ne-a. Rēnd bōe n be ne pug-kāngā, tū Ramadaan a tāab soaba yaa sēn kolge? Loek-y tōndo Wēnd na yao-yā.

L19: Sā n mikame tū pug-kāngā yaa wala a sēn togs a mengā yellā - tū bala a bee bāag pugē n ka tōe n yao- rēnd yēnda wakat ninga a sēn wat n tōog bala, a loetame; bala a tara padanga, baa tū Ramadaana yiib soabā sā n wa. La sā n mikame tū padang ka be ne-a, tū yaa padang bal la a maanda la yam kaalgo, rēnd wakat-kāngā ka sōmb ne-a t'a

yaoolg Ramadaanã rolbo n tı tāag Ramadaan a yiib soabā ye, A Aaisa -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: no-loeerā samd mi n bee mam zugu, tı mam ka tōogd n yao-a ye, tı sā n ka Šaabaañ pugē.

Woto n kīte, tı bee ne pug-kāngā t'a ges a mengē wā, sā n mikame tı padang ka be ne-a ad a tara zūnuubu, la yaa tulae ne-a t'a tuub n tug Wēnd nengē, la a yāg n yao no-loeer ning sēn be a zugā. La sā n mikame t'a tara padanga, rēnd yell ka be a zug ye, baa tı noorā loeesā sā n yaoolg yuumde maa yuum a yiibu.

S20: Pagb sānda, Ramadaan yiib soabā kēeda b zugu, tı bāmb rag n ka loe rasem-dāmb sāndā Ramadaan ning sēn loogā ye, yaa bōe n zao bāmbā zugu?

L20: Sēn yaa tulae n zao bāmba, yaa b tuub n leb Wēnd nengē n bas tuum-kāngā, bala ka sōmb ne ned ning Ramadaan no-loeer rolb sēn be a soab zugu, t'a yaoolg-a n tug n tāag Ramadāan a yiib soaba tı sā n ka tū ne padang ye, sēn tū ne a Aaisa koεegā-Wēnd yard be a yīnga- a yeelame, no-loeerā samb mi n bee mam zugu, tı mam ka tōogd n yao-a , tı sā n ka Šaabaañ pugē ye.

La woto wilgdame tı ka sōmb ne-a t'a yaoolg-a n tı maan Ramadaan a yiib soabā poorē ye, rēnd yaa tulae ne-a t'a tuubi n tug Wēnd nengē -A Naam yı wagell n zēke- n yi

kedgrā yē sēn maanā, la a loe a noorā rasem-rāmb nins yē sēn basā, Ramadaan a yiib soabā poorē.

S21: Pag sā n yā Pekre, wīntoog wakat a yembrā sasa, tū yē yaool n na ka puus Zafare, rē yīnga yaa tulae n zao ne-a t'a rol Puus-kāngā a sēn wat n yulgā bu?

L21: Yōs-taab n be bāngdbā ne taab suka yel-kāngā zugu, kēer yeelame tū ka tulae ne-a t'a yao Puus-kāngā ye, bala a ka maan yam yaal-yaal ye, a ka tar zunuub me ye, bala sakda ne-a t'a yaoolg Puusgā n tug n tāag wakatā baasgē n puuse. La kēerā yeelame: tū yaa tulae ne-a t'a rol Puus-kāngā, ne Nabiyāamā - Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- koεegā a sēn yeele: " Ned ning sēn paama Rakaar Puusgē, a soab paama Puusgā".

La sēn na yil t'a yam ra yo, yaa a yao-a, bala, a yaa Puus yēngā, musak ka be a rolbā pugē.

S22: Pug soab sā n yā zum taoor t'a na n ka roge raar a yembre maa rasem a yiib pugē, rē yīnga yē basda no-loeerā la Puusgā zl-kāngā yīnga bī yaa wānā?

L22: Pekr soab sā n yā zum, taoor tū rogmā na n ka ta, ne raar a yembre, maa rasem a yiibu, la mikame tū lagema ne rogmā zabdem, rēnda geendame tū yaa rogmā zum. A basda Puusgā la no-loeerā a yīnga, la sā n mikame tū

rogmā zabdem ka lageme, rēnd a yaa zūm sēn sāame, koeeeg pa be a pugē ye, a ka gıldgd-a n yi no-loeer pa Puusgo.

S23: Fo nee wān-wānā, ned sēn na n rūk tū-biis nins sēn gıldgd Pekrā, sēn na yūl n lagem nebā n loe noorā?

L23: Mam bugsda pag fāa n yi yel-kāngā, bala tū-bi-kāensā, namsg wusg n be a pugē, mam bānga yel-kāngā sēn tū ne logtoeeembā sēn togse. La d yeta pagā bala: wāndl yaa Wēnd sēn gulse n roglg a Adam koam pugli wā, bu f sek f meng ne būmb ning Wēnd sēn guls n rogl foom, la f loe wakat ning gıldgr sēn wat n ka be, la gıldgrā sā n wa bu f kao, tū yaa yardo ne būmb ning Wēnd sēn kord n kō foomā, A Naam yū wagell n zēke.

S24. Pagā, a rogmā zūm kiuug a yiib loogr poorē, a sēn yūlgā poorē a lebg n yāta zū-tosdi kīds-kīdse, rē yīnga a kaooda noore la a bas Puusgā? Bu a maanda wān-wānā?

L24: Pagbā zu-loeesā Pekrē wā la Rogm-zūmē wā a yaa mogr sēn ka tar kurenga, la sēn be a sabab-rāmbo pugē, yaa tū-biisā sēn gıldgd pusā la sēn gıldgd Pekrā rūkre, la nebā rag n ka mi yel-gītl-kāensā sēn yaa wusgā zamaan sēn da loog ye, Yaa sūd t'a yel-gītl wā ka bak n beē sēn sing Nabiyaam -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- tumsgā, sēn pus n sing pagb belem tēka yel-kāngā beeme, la a tolg n

yaawusg woto halu tū ninsaal yirb n ka mi a sēn yidg a yel-gītū wā, a lebga yell sēn sāamd sūuri. La ad zeng raoog sēn kell n gūbg yel-kāngā pugē: yaa tū pag sā n yulge, n yā yulgr ningā sēn tar bāng-n-wāakā, zem tū yaa hayd maa rogem zūmē -la mam sēn rat ne yulgrā haydē wā: yaa ruud peelgā sēn na n yi, yē me yaa koom sēn yaa peelle tū pagbā mi-arēnd būmb ning sēn be yulgrā poorē sēn yaa wala bendo, maa rōodo, maa tosbo, maa maasre, wāndū fāa ka būmb sēn yaa Pekr ye, rēnd a ka gūgd Pūusg ye, a ka gūgd no-loeere, a ka gūgd tū raoa maan kēed-n-taar ne a pag ye; bala a ka Pekr ye, a Ummu Aṭiya yeelame: Tōnd rag n yūme Nabiyaam wakato, n ka geend rōodā, bū bendā haydā poorē wā tū yaa baa ful ye. Al-buḥāarū n togs-a, t'a Abuu Daawūud paase: "Yulgrā poorē". la hadiisā togsgātikri manegame. Woto n kūt tū d yetē: būmb fāa sēn reng n yi, yulgr ning poorē fo sēn tar bāng-n-wāak ne-a, sēn yaa yel nins d sēn gomā, ad ka būmb sēn namsd pag ye, a ka gūgd a Pūusg la a no-loeere, la a sūd kēed-n-taar ne-a ye, la ad yaa tulae t'a ra yāg n yulge, halu t'a wa tug n yā yulgrā zānga; bala pagba sānda, zūmā sā n kūl bal la a sēn yāgd n so taoor tū na n ka wāag zāng ye, Rē n kūt tū Ṣahaabsā pagbā, b rag n tumdamē tū kēng Muunim-rāmbā ma wā nengē a Aaisa -Wēnd yard be a yīnga-lamda, tū zūm be beenē, t'a Aaisa yet-ba: ra yāg-y ye, halu tū y wa tug n yā bōn-peelgā".

S25: Pagb sāndā, b zūmā kell n tongdame n yita, tū wakat sānda a wāagda raar a yembre maa rasem a yiibu, n lebg n le wa, wakat-kāngā, rēnd a buud yaa wān-wāna alhaal-kāngā pugē sēn kēed ne No-loeerā la Puusgā la tūudum nins sēn kellā fāa gilli?

L25: Būmb ning b sēn mi bāngdbā wūsg nengē: yaa tū paga a sā n mikame t'a tara rasem-rāmb a sēn mi, tū rasem-kāensā se, a soodame la a puuse, la a loe a noore, būmb ninga a sēn yāt rasem a yiibu maa rasem a tāab poorē wā, rē ka leb n yaa Pekr ye, bala sā n yaa ne bāngdb-kāensā nengē, yūgrā (pag zīnd n ka yā hayd) a sēn paood n yūde, yaa rasem piig la a tāabo.

La bāngdbā sānda yeelame t'a sēn wat n yānd zūm wakat ning fāa, a yaa hayd bala, la wakat ninga a sēn wat n wāaga a yaa yūgemde, baa tū hayd-rāmbā ne taab suk ka ta rasem piig la a tāabo.

S26: Bug la sōma n yūd ne paga: yaa a sēn na n puus Ramadaanā yūndo a zakē wā, bū a sēn na n puus miisrē wā, sēn tug n yūda sā n mikame tū sagls la tēegr n be miisrē wā? La bōe la fo sagend pagb nins sēn puusd miisā wā pugē wā?

L26: Sōma sēn yūd ne paga yaa a puus a zakē, ne Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yinga- koεεga sēn

gūbge: "Pagbā zāgsē Puusg n sōmb n yūda", Sēn leb n paase, pagbā yiibā a ka būmb sēn tulg n yi yel ye, halhaal-rāmb wusg fāa pugē, rēnd pag pa a zakē wā, yēnda la sōma ne-a n yud a sēn na n yi n kēng Puusg miisrē wā. La sā n yaa ne saglsā la goama, a tōeeme n paam rēnda a zakē wā sēn tū ne wala kaset-rāmba.

La sā n yaa mam toglg ne pagb nins sēn puusd miisā wā pugē wā: yaa b yi b zagsē wā tū b yaa sēn ka vēnegd b nag-teedā ye, n leb n ka ningd yū-nood ye.

S27: Rub lemb n ges Ramadaana wīntoogo ne pag sēn loe noorā, a buud yaa wān-wāna?

L27: A buudo: yell ka be ye; tulsemā sēn be beenē wā yīnga, la a tubsda būmb ninga a sēn lembā.

S28: Pag sēn na n paam fāoobo, la mikame tū yaa a sēn na kēed puga, tū pugā yi sēn tū ni zūma yiib wusgā, rē yīnga sakda ne-a t'a kao, bū a kelledame n tong a no-loeerā bala? La a sā n kao zunuub n rog a zug bū?

L28: D yetame: ad pug soab ka yāt Pekr ye, wala lūmaam Ahmad sēn yeelā: tū pagbā bāngda pug kōom ne haydā wāagre. La hayd me -yaa wala bāngdbā sēn yeelā, Wēnde -A Naam yū wagell n zēke- A naan-a lame - tū yaa biiga rūbo

a sēn wat n be a ma wā pugē wā, rēnd pugā sā n kē la Pekrā sēn wāagde.

La pagb sānda Pekrā tōeeme n kell n be ne-a wala a sēn da minim n yāt-a taoor t'a na n ka rik pugā, rēnd pug-kāngā soaba b buudame t'a Pekrā yaa sīd beeme; bala Pekrā kell n kēngda ne yēnda, pugā ka gūdg-a ye, tū hayd-kāngā gūgdg yēnda n yi hayd buud fāa sēn gūgdgā, n leb n lubd būmb ning hayd buud fāa sēn lubdā.

La sēn be beenē: yaa tū zum ning sēn yit pug soab nengē wā a yaa kōbg a yiibu:

- Kōbgo b sēn buud t'a yaa pekre, la yē soaba la sēn kell n tong ne-a bala wala a yalē wā sēn dā yaa a soabā taoor t'a na n ka rik pugā, yēnda vōor rat n na n yeelame tū ad pugā ka tiis-a ye, rēnd a yīta Pekre.

- La kōbg a yiibā: yaa zum sēn ling n wa, maa tū yaa wala fāoob sababo, maa yaa zūb zēkre, maa a yī būmb zug n lūl la sēn wōnd rēnda, rēnd pug-kāngā zumā a ka Pekr zum ye, la ad rēnda yaa bāag zum. Rē ying n kīt tū zī-kāngā ka gūgdg-a n yi Puusg ye, ka no-loeer me ye, la a naaga pagb nins sēn pa tar Pekrā buud pugē.

La sā n mikame tū fāoobā kītame tū biigā kell n yi maa a pugā, rēnd wakat-kāngā yīta wala bāngdbā sēn yeelā:

biigā sā n yiime, tū mikame tū ninsaal naandā vēnegame, rēnd zūm ning sēn yit biigā yiib poorē wā yaa rogem zūm, a basda Puusgo la no-loeere, a sīdā me zāagd-a lame halū t'a tug n yilge.

La biigā sā n yiime, t'a na n ka naan ye, rēnd zūmā ka geend tū yaa Rogem zūm ye, ad yaa zī-yooko, a ka gıldgd a Puusgo, ka gıldgd a no-loeere, ka zēng sēn ka rēnda.

Bāngdbā yeelame: la wakat sēn paood n yūd tū b tōe n bāng t'a lebga naande: yaa rasem pis-nii la a yembre; bala biiga a ma wā pugē yaa wala Abdullah Ibn Mas'ūd sēn yeelā, Wēnd yard be a yīnga: Wēnd Tēn-tuum yēsa tōndo - Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- yēnda me la sīd soaba b sēn kōt a soab goam sīdā, a yeelame: «ad yāmb yembr fāa, b tigimda a naanegā, a ma wā pugē rasem pis-naase t'a yaa mani, rē poorē a yīta zī-pelle woto buudo, rē poorē t'a yī nem gilgu woto buud yēsa, rē poorē tū b tuums malek a nengē, n sagl malekā ne goam a naase: t'a guls a rūtlā, la a vūmā tēka, la a tuumā, la a yaa zu-beed ned maa zu-no neda», rēnd a ka tōe n yī naande, taoor tū rē na n ka ta ye, la naoor wusgo, yaa tū naanegā ka vēnegde, taoor tū rasem pis-wae ka ta ye. wala bāngdbā sāndā sēn yeelā.

S29: Mam yaa paga, mam pugā lūl a kiuug a tāabo, hal yūum sēn looge, la mam ka puuse halū tū zūmā wa tug n

**kupi, la b yeela maam tū mam rag n sōmb n puusame,
rēnd yaa bōe la mam maand masa, la mam ka mi rasem-
rāmbā mam sēn basa toaag ye?**

L29: Būmb ning b sēn mi, bāngdbā nengē: yaa tū paga, a
puugā sā n lūl kiuuk a tāabo a ka puusd ye; bala puug sā n lūl
kiuug a tāabo, mikdame tū biigā naanegā paam n
vēnegame, rēnd zūm ning sēn yit beenē wā, yaa rogem
zūm, a ka sōmb n puus ye.

Bāngdbā yeelame: la tōeeme n bāng naanegā vūuni t'a
sā n pid rasem pis-nii la a yembre, la mikdame tū woto yaa
sēn paood n ka ta kiuug a tāab ye, rēnd yē sā n tar bāng-n-
wāaka t'a lūl a kiuug a tāabē wā, rēnd būmb ning sēn
paam-a wā yaa rogem zūm, a sōmb n basa Puusgā a yīnga.

La pag ning sēn sokda woto wā, sōmba ne-a t'a tags n
tēeg a mengē wā, sā n mikame tū biigā lūlume taoor tū
rasem pis-nii wā ka ta, a ronda Puusg ninsā a sēn basā, la
sā n mikame t'a ka mi a sēn basā sōore? Rēnd a magdame
bala, n maan a pāng tōog tēka, n yao būmb ningā yēnda
tēebā sēn wa n tug n wili n yuld tū yē pa puus-a ye.

**S30: Paga n sokde: tū no-loeer sēn lebg tūlae yē zug
tēka, yēnd loeta Ramadaanā, la a ka yaood rasem nins a
sēn da basd Pekrā yīnga ye, sēn paasde, yē ka mi rasem-**

**rāmb nins yē sēn da kao wā ye, tū yē sokdē, tū b tolg-a
būmb ning a sēn sōmb n maan masa.**

L30: Sääamda tönd sūuri, tū yel-kāngā wa tug n yū sūd-kōt pogsā suka, a sēn bas būmb ning sēn yaa tūlae ne-a wā, sēn yaa no-loeerā, maa tū yaa zūlem maa yam-kaalem, la a yiibā fāa gill yaa yelle, bala zūlmā yē tūmā yaa bāngr la sokre, La sā n yaa yam-kaalegā yēnda tūmā yaa Wēnd zoēega -A naam yū wagell n zēke- la Wēnd gūusgu, la A sūbgrā yēesgo, la yāg n kēng Wēnd yardā sēn be būmb ning pugē.

Rēnd sōmbame tū pug-kāngā, t'a tuub n leb Wēnd nengē, ne būmb ning yē sēn maana, la a kos yaafa, la a gūus rasem-rāmb nins yē sēn basā, n yao-b a pāng tōog tēka, a sā n maan woto rokda a zugu, lq d tēedame tū Wēnd na n reega a tuubgā.

**S31: Pag sā n yā a Pekrā Puusgā wakat sēn ta poorē a
buud yaa wān-wāna? La rē yēngā yaa tūlae n rog a zug t'a
rol-a bu t'a sā n wa yūlge? Woto bala, a sā n yūlge tū Puusgā
wakat na n ka yi, yē me buud yaa wān-wāna?**

L31: Rēenem: pag sā n yā Pekre, wakatā sēn ta poorē, rat n yeel tū Puusgā wakat kōom poorē, yaa tūlae ne-a, t'a sā n wa yūlge, bū a rol Puus-kāngā, t'a sā n rag ka puus-a taoor tū Pekrā na n ka wa a nengē ye, La rēnda yaa Tēn-

tuumā̄ koεeg sēn yeele -puusg la tulḡ be a yīnga-: « Ned ning sēn paama Rakaar a yembr Puusgē, a soab paama Puusgā», Rēnd pag sā n paam puusga wakat sēn zems rakaar tēka, rē poorē t'a pekrā̄ wa taoor t'a na n ka puuse, a sā n wa ylge, yaa tilae t'a role. Yiibu: a sā n ylg n yi Pekrā̄ taoor tū Puusgā wakat na n ka yi, yaa tilae n zao ne-a t'a yao Puus-kā̄ngā, rēnd a sā n ylge, taoor tū wīndgā na n ka puki, sēn ta wala Rakaar Puusgo, Fagirā̄ Puusg rolb yaa tilae n zao-a, la a sā n ylge, taoor tū wīndgā na n ka lūl, sēn zems Rakaar Puusgo, Laasarā̄ Puusg yaa tilae n zao a zugu, la a sā n ylge, taoor tū yun-suka na n ka ta, sēn zems Rakaar Puusgo, Sāafā̄ Puusg yaa tilae n zao a zugu, la a sā n ylg yun-suka loogr poorē, Sāafā̄ Puusg ka tilae n zao-a ye, la sēn be ne-a yaa a puus Fagirā̄, t'a wakatā̄ sā n wa ta, Wēnd yeelame A Naam zēkame:

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيمًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا أَطْمَأْنَتُمْ فَاقْبِلُو الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا﴾ [النساء: 103]

{La y sā n paam yīn-yōgnego bū y yānes tūrg ne Puusgā, ad Puusgā yume n yaa tilae n yāk waka tū rog sid-kōtba zugu} [Suurat Annisaa: 103] Rat n yeele: tū yaa faril sēn yāk wakat n tar toaaga, ka sōmb ne ninsaala t'a yiis Puusgā a

wakatē wā ye, a ka sōmb n sing-a taoor t'a wakatā me ka ta ye.

S32: Mam kiuugā (Pekrā) waame Puusgā wakato, m maanda a wānā, la rē yīnga m ronda Puusgā haydā rasem-rāmbā zāng bu?

L32: Haydā sā n sigi, Puusgā wakat sēn kē poorē, wala a sēn na n yā Pekrā wīntoogā sēn gōbg poorē n zemes wala wakata (lēere) pusuk bilgri, rēnd yēnda sēn wat n yulg n yi haydā, a ronda Puusg ninga wakatā sēn kē tū yēnda yaa ylgemdā; Ne A koeeeg sēn yeele A Naam zēkame:

﴿...إِنَّ الْمَلَوَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَبَا مَوْقُوتًا﴾ [النساء: 103]

{ ad Puusgā yume, Muumin-rāmbā zugu, n yaa wakat sēn yāk toaaga} [Suuratu Annisaa: 103] La a ka rond haydā wakat Puusgā ye, ne Nabiyaamā koeeeg sēn yeele -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- hadiis wokā pugē: «Rē yīnga a sā n yā haydā a ka basd Puusgā la no-loerā laa?» La bāngdbā tigma taaba t'a ka rond Puusg ninga sēn pōs-a a Pekrā wakat-rāmbē wā ye. La a sā n ylge, tū wakatā ket n zems wala Rakaare, maa yūd rēnda, ad a puusda wakat-kāngā a sēn yulg a pugē wā, ne a koeeeg sēn yeele, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga: "sēn paam a Rakaar Laasare, taoor tū wīndga na n pa lūl, sūd la hakuka a soab paama Laasare", Rēnd a sā n yulg Laasar wakato, maa taoor tū

wīndgā na n ka puki, tū sēn kell tū wīndgā lūl wā, maa a pukrā kella Rakaar a yembre, rēnd a puusda Laasarā la Fagirā rēenem masaallā, la Fagirā a yembre yiibē soab masaallā.

S33: Mam tara m ma, a taa yuum pis-yoob la a nu, la taa yuum piig la a wae a sēn ka rog ye, la masā zūm n yit a nengē sēn na maan yuum a tāabo, la -wōnda- bāaga a waa mam sēn togs yāmb wakat ningā pugē, la a sēn kēed no-loeerā, yāmb sagand-a ne bōe, la a buud maanda wān-wānā?

L33: Pug-kāngā puudu zūmā sēn paam-a woto wā, a buudā: yaa a bas Puusgā la no-loeerā a sēn da minim yāt a kiuugā rasem-kāensā sōorā, a sēn da sing n yāt taoor tū yel-kāngā na n ka paam-a wā, rēnd sā n da mikame tū yē sēn minima, yaa tū Pekrā wata kiuug fāa singrē, n wogl rasem a yoob bilgri buudu, rēnd a zīndida kiuug fāa singr rasem a yoobe, n ka puusdē la a ka loetē, tū rasem a yoobā sā n wa se bū a so koom la a puuse la a loe noorā.

La Puusgā sēn yit to-to ne pug-kāngā la a taabā: yaa t'a pekda a taoorā pekr tēkē, n wēk-a, la a yōk koom, a maanda woto farilā Puusg wakat sēn wat n kē, la woto bala la a maanda, t'a sā n rat n na n maan naafila sēn pa farila wakato.

La halhaal-kāngā pugē -la toog a zugā yīnga- sakda ne-a t'a tigim Zafarā ne Laansarā taaba, la Magribā ne Sāafā taaba; sēn na yīlē t'a tuumdā kell n yī tuum yende n tigim Puusg a yiibu: Zafarā ne Laansarā. Tū yulgr a yembrā me yī ne Puusg a yiibu: Magribā ne Saanfā, la yulgr a yembre ne Fagirā Puusgā, t'a sēn da na n maan rē naoor a nu wā, a maand-a la naoor a tāab bola. Mam lebgdame n yetē, a sā n wa rat n na n yulge, a pekda a taoorā, n yēes-a ne kudga maa sēn wōnd rē, halū tū sēn yitā wēke, rē poorē t'a yōk koom, a puus Zafarā rakaar a naase, Laasarā rakaar a naase, Magribā rakaar a tāabo, Sāafā rakaar a naase, Fagirā rakaar a yiibu, rat n na n yeele: t'a ka koeegd Puusgā wala sāndā sēn tēedā ye. La sakda ne-a t'a tigim Puusg a yiibā, Zafarā ne Laasarā, la Magribā ne Sāafā, Zafarā ne Laasarā maa t'a yaoolg-ba n tug n puus Laasarā wakato, maa a reng n puus-ba Zafarā wakato, woto me la Magribā ne Sāafa, maa t'a lūls taoore maa t'a yaoolg-ba, la a sā n rat n na n maan Naafila ne ko-yōk-kāngā yell ka be a zug ye.

S34: Pag sēn na n be Mak Lohorem miisrē wā, n yaool n yaa hayd soaba, n rat n na n kelg hadiis-rāmba la Hutb-rāmba, a buud yaa wān-wāna?

L34: Ka sōmb ne paga sēn tar Pekre t'a zīnd Mak Lohorem miisrē wā la zēng sēn ka be, sēn yaa miisā-rāmbā

pusē, la sakda ne-a t'a piuwug Miisrē, n rik būmb a pugē la sēn wōnd rēnda, wala Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- sēn yeel a Aaisa, a sēn wa n sagl-a t'a rik ḥamrā¹(pīrā) n wa, t'a yeele: " ad a bee miisrē wā, la mam tara Pekre ". Tū Nabiyaama yeele: « ad fo haydā pa be f nugē wā ye », Rēnd hayd soab sā n piuwug miisrē, n tar bas-m-yam tū zūmā ka na n tos miisrē wā, yell ka be ye.

La a sā n rat n na n kē n zīndi rē ka sakd ye.

La yē daliili: yaa tū Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- sagla pagba tigra Puusgē, tū b yi n kēng Puus zeege wā (Pug-sādbā, la kom-pug-bāanegā sēn zoet yāndā, la haydā rāmbā,) la a sagl-b lame tū b bak n bas Puus zeegā, Tū rēnda wilgdame tū Pekr soaba ka sōmb ne-a t'a kaoos miisr pugē ye, n na n kelg goama, maa kareng la hadiis-rāmb kelgre.

---

¹ ḥamr (Pīrā): yē la tapū wā bala, puusd sēn tiuud a soab zugā, la b pud-a lame tū ḥamr (Pīri), bala a pinda nengā.

Sēn be Haydā yūlgr buud-rāmb pugē Puusgē wā

S35: Rē yīnga, koom ning sēn yit pag nengē wā -zem t'a yaa peelle maa yaa rōodo- a yaa yūlgemd bū a yaa rēgdo? La rē yīnga koom-yōkr yaa tulae a pugē bū, la y bāng t'a yita wakat fāa? la a buudā yīta a bōe t'a sā n wat la a wāagdē, sēn tug n yūda yaa tū pagbū wūsg fāa - sēn tū welge karembā- b neeme tū rēnda yaa maasr bala, koom yōgb ka tulae a pugē ye?

L35: Mam yāab pēesg poorē, yaa tū koom ning sēn yit pagē wā, sā n mikame t'a ka yit ruud-kiuugē wā, la yaa rogsē wā la a yita, yēnda yaa yūlgemde, la ad a kaood koom baa t'a sā n yaa yūlgemde; bala ka sart tū būmb ning sēn kaood koom yōkrā yī rēgd ye, ad pemsmā sēn yit poorē wā, n ka tar gādb ye, la ne rē fāa gilli a kaooda koom.

Woto yīnga, sā n mikame t'a yii pag nengē n mik t'a tara koom, rēnd a koomā kaoodame, la zao ne-a t'a palmes-a.

La sā n mikame tū yaa sēn tongde, rēnd a ka kaood koom ye, la a yōgda koom wakat fāa gilli, tū Puusgā sā n ta, la a puusda wakat ninga a sēn yōg koomā faril-rāmba la naaful-rāmba, la a karem Alkurāana, la a maan būmb ning

a sēn tull fāa, sēn sakd Šari wā pugā, Wala bāngdbā sēn yeel woto buudu ne ned ning sēn tara ruud ko-yondo, wāndū la bōn-yiti wā buudo yulgemdā wēengē, rēnd a yaa yulgemde, la sā n yaa ne koomā kaoob wēengē, a yaa būmb sēn kaood koom, sā n ka mikame t'a yita wakat fāa, rēnd sā n mikame t'a yita wakat fāa, a ka kaood koom ye, la sōmba ne paga t'a ra yōk koom n na n puuse rēndame tū yaa Puusgā wakat sēn kē poorē, la a sēb sōma.

La sā n mikame t'a wāagdame, la yē rag n minimame t'a wāagda Puusgā wakato, rēnd yē yaoonda Puusgā n tug n ta wakat ninga a sēn wāagda, t'a sā n ka yeesd tū wakatā na n wa yiime, la a sā n yees wakatā yiibu rēnd a yōkda koomā, la a maneg n sēb sōma n puuse.

La welgr ka be a sēn yaa bilf ne a sēn yaa wusg ye, bala a fāa gill yaa būmb sēn yit beenē, rēnd a bilfā la a wusgā kaooda koom, la rē yōsga ne sēn yit yīngā zīis sēn kellā wala zūma la wubrā, yēnda pa kaood koom ye, bāmb ka kaood koom ye, ka a bilfu ka a wusg me.

La sā n yaa pagbā sānda sēn tēed t'a ka kaood koomā, mam ka mi yēnda yēgra ye, sā n ka gomd sēn yi a Jbn Hazam nengē- Wēnd na yols-a- bala yē yetame t'a ka kaood koom ye. la ad a ka togs dalill a gomda zug ye, la sā

n mikame t'a ra tara dalil Alkurāanē wā maa Sunnē wā maa Şahaabsā goamē, yēnda rag n na yi daliili.

La sōmba ne paga t'a zoe Wēnde, la a gūus a yulgṛā, bala Pūusg ka reegde tū ka tū ne yulgṛ ye baa t'a sā n pūus naoor koabga, pūs n ka woto ye, bāngdbā sānda mens yeelame: tū ned ning sēn pūusda tū ka tū ne yulgṛe a kiflame, bala yāwā bee Wēnd Aayaē-rāmba yaalg pugē A Naam yū wagelle n zēke.

S36: Pag ning koomā sēn yit a nengē, sā n yōk n na n pūus farila, rē yīnga sakda ne-a t'a pūus a sēn tull fāa sēn yaa naafil-rāmba maa Alkurāan karengo, ne farilā koomā yōgbo n tug n tāag faril a yiib soaba bū?

L36: A sā n yōke, n na n pūus farilā wakatā sūngrē, rēnd a tōeeme n pūus a sēn tull fāa sēn yaa faril-rāmba la naafil-rāmba la Alkurāan karengo, halū n tug n tāag Pūusg a to wā wakat sēn na n ta.

S37: La rē yīnga, sakda ne pug-kāng t'a pūus Luhaa wā ne Fagirā koom bū?

L37: Ka sakd ye, bala Ȑuhaa wā Pūusg yaa būmb sēn yāk wakato, rēnd yaa tūlae t'a yōk koom a yīnga, a wakatā sēn wat n ta wā poorē; bala a buudā yaa wala kāadg soab

būudo, Nabiyaama -Wēnd puusg la A tūgr be a yīnga-sagla kaadgā soaba t'a yōk koom t'a sā n na n puus fāa.

La Zafarā wakato, yaa wīntoogā sēn wat n gōbge, n na n tug n tāag Laasarā wakato.

La Laasarā wakato: yaa Zafarā wakat sēn wat n yi, halū n tug n tāag wīntoogā sēn wat n lebg rōodo, la a tilae wā (.Daruurā) yaa sēn na n tāag wīntoogā luuse.

La Magribā wakato: yaa sēn na n sing wīndgā luuse n tug n tāag sawat-miuudā lillgu.

La Sāafā wakato: yaa sēn na n sing sawat miuudā lillgu n tug n tāag yungā pusuk.

S38: Rē yīnga pug-kāngā tōeeme n maan Naafil-rāmba tī yungā pusuk sā n looge, ne Sāafā koom bu?

L38: Ayo, yungā pusuk sā n loog n se, yaa tilae ne-a t'a lebg n palems a koomā yōgbā, la koēeg n yeele, tī ka tilae n rog ne-a t'a palms a koomā ye, la gomd-kānga n wil n yūda.

S39: Sāafā Puusg wakatā a tēkā yaa yē? La d bāngd-a la wān-wāna?

L39: Sāafā wakatā baasgo, yaa yon-suка, la b bāngda īenda tī fo sā n puу wīndgā luuse n tug n tāag Fagirā pukri

zīis a yiibu, rēnd rēnenem pusukā Sāafa wakat sata beenē, tū kell yungā pusuk a to wā yēnda me ka Sāaf wakat ye, yēnda yaa wakat luundg sēn be Sāafā ne Fagirā suka.

S40: Pag ning koomā sēn yit a nengē wā, n wāagd la a watē wā a sā yōk koom, la a sēn sa koomā yōkrā, la taoor t'a na n ka puusā a leb n sigame yesa, yaa bōe la a maanda?

L40: Sā n mikame tū yaa sēn wāagd la watē, a yalsdame n kolle, halū tū wāagrā wakat wa ta, t'a yaool n yōk koomā n puuse, la sā n mikame t'a ka tar yelē sēn yaa vēenega, tū wakat ning t'a sigda la wakat ning t'a ka sigda, rēnd yēnda yōkda kooma Puusgā wakat sā n wa ta bala n puuse, la yell ka be a zug ye.

S41: Yaa bōe n sōmb n maane ne būmb ning sēn bond yīngā maa futā sēn yi ko-kāgā?

L41: Sā n mikame t'a yaa yūlgemde, rēnd baa fuū ka rog a zug ye, la sā n mikame t'a yaa rēgdo - yē me la sēn yit ruudmā zīigē wā- rēnd yē soaba a yaa tilae ne-a t'a pek-a

S42: La kooma yōkrā tū ko-kāngā sā n yi a nengē wā, rē yīnga sekdamē t'a pek koomā yōbgā yīn-wilā bal bu?

L42: N-ye, woto sekdamē tū sā n mikame tū yaa bōn-yūlemde, yē me la būmb ning sēn yit rogsēndē wā, ka sēn yit ruudmā zīigē ye.

S43: Yaa bōe sabab n kūt tū hadiis ka wa n yi Tēn-tūuma nengē -Wēnd pūusg la A tulgr be a yīnga- n wilgd tū kōkāensā sēn yit pagbē wā a kaooda koom, n lagem ne Ṣahaab pogsā rag n yūme tar yā-beedo ne dīna yel sogsgo?

L43: Bala, kō-kāngā a ka yit pag fāa nengē ye. S44: La pag ning sēn da pa yōkd-kooma; a sēn zī buudā yīnga, wakat-kāngā bōe n be a zugu?

L44: Sēn be a ne-a, yaa a tuubi n leb Wēnd nengē A Naam yū wagell n zēke, la a sok bāngdbā ne yel-kānga.

S45: Neb n be beenē n yetē tū fo yeelame tū ned ka sōmb n yōg-koom tū kō-kāngā sā n yi a nengē?

L45: Ned ning sēn yeel tū mam yeela kōe-kāngā wā, a kā sūd soab ye, la yīngr-yīngri, yaa wala a fasma mam sēn yeele: t'a yaa yūlgeddā. tū yaa a ka kaooda koom.

S46: Ko-bend ning sēn yit pag nengē taoor tū haydā na n ka wa wā ne raar a yembre maa sēn yūd rēndā maa sēn ka ta rē wā a buudā yaa wān-wāna, la sēn yita wā a tōe n yū wala Gīsg sēn yaa bāanega n yaa sabelle maa

miuug-miuugu maa sēn wōnd rē? La a buudā yaa wān-wāna tū sā n mikame tū yaa haydā sēeb poorē?

L46: Sā n mikame tū yaa haydā tagmas-rāmba rēnd a yaa hayde, la b bāngda rēnda zabdmē wā, la pendā gādbā sēn minim n wat pekr soab nengē wā.

La sā n yaa ko-bendā haydā poorā, a gūudame halū t'a wa tug n sē; bala ko-bend ning sēn kell n tōkda ne haydā yē me yaa hayd bala; ne a Aaisa koeegā -Wēnd yard be a yīnga- a sēn yeele: ra yāg-y, halū tū y wa yā gīs pēlgā. La Wēnd n yud ne minim.

Pekrā buud-rāmb sānda hagiimdē wā la Umra wā maanegē.

S47: Hayd soab puusda |hraamā rūkr rakaar a yiibā wān-wāna? La rē yīnga sakda ne pag sēn tar Pekre, t'a yulemd Alkurāanā karengo ne solegre, bū ka sakde?

L47: Rēenem: sōmbame tū d bāng tū |hraamā rūkrā a ka tar Puusg ye; bala ka wa sēn yi Nabiyaama nengē t'a maaname tū yaa Šari ne a poorē rāmba tū b puus |hraamā rūkr yīng ye, ka ne a koeega, pa ne a tuumde, leb n ka ne a sakr me (b sēn maan t'a yā la a sīnda). Yiibu: yaa tū pug-kāngā sēn yā a Pekrā taoor t'a na n ka rūk |hraamā, sakda ne-a t'a rūk a |hraamā t'a yaa Hayd soaba; Bala Nabiyaamā

-Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- a sagla a Asmaa Bintu Umays, sēn yaa seenna a Abuubākar pagā -Wēnd yard be b yiibā yīnga- a sēn wa n rog n yā rogmā zum Zul Hulayfat zīigē wā, Nabiyāamā sagl-a lame t'a so koom la a sēbg ne fuugu, la a maan a l̄hraamā, woto bal me la Pekr soaba, la a kelld n paa a l̄hraamā puga halū n wa tug n yūlge, rē poorē t'a yaool n gilg Roogā, la a kēn Safaa la Marwaa suka.

La sā n yaa a sēn yeel sokrā pugē wā: la rē yīnga sakda ne-a t'a karem Alkurāanā? (D yetedame) N-yee, Pekr soab tōeeme n karem Alkurāana tulsem wakato maa sā n mikame tū yaa raab n be beenē, la sā n ka tū ne raab maa tulsem, tū yaa a sēn rat bala n karem tū yaa Wēnd tūudum la yel-sōmd baoobo la Wēnd pēnegre, sōma sēn yūde yaa t'a ra karem ye.

S48: Pag sēn na n bob n kēng hagiimdā, t'a Pekrā wa sēn ta wala rasem a nu a sēn bobā poorē, la a sēn wa n tug n ta hagiimdā rūkr zīigē wā a soo koom n maan Anniyā n yeelg l̄hraamā n kē hagiimdā pugē, la yē na n ka yūlg n yi a Pekrā ye, la ad a sēn wa n tug n ta Makā a kellama n be Harmā (Mak lohormā zīigē) yūnga, a ka maan baa fūl sēn yaa hagiimdā maa Umrā wā tuvum ye, la a paa rasem a yiib Minah, rē poorē la a yulgāme, n maneg n so koom, n yaool n maan Umrā wā tuvumā fāa gill t'a

yaa yulgemde, rẽ poorẽ zumā lebg n waa-a lame la mikame t'a bee hagiimdā Tawaaf Al-ifaadā wā pugē, la a zoe yānde n kell n pids a hagiimdā tuuma, la a ka togs a zu-soabā sā n ka a sēn wa n lebg n ta a tēngē wā, yē soab buud yaa wān-wāna?

L48: Yāwā buudo: yaa tū zum ning sēn paam-a t'a be Tawaaf baasdge wā (Al-ifada), sā n mikame tū yaa hayd zum yē mengā sēn mi ne a yalē wā la a zabdma rēnd Tawaaf-kāngā ka maneg ye, yaa tūlāe ne-a t'a lebg n wa Maka; n wa maan Tawaaf Al-ifaadā wā, rēnd a watame n rik a Anniyā ne Umra wā n yeelg |hraama a rikrā zīigē, n maan Umrā wā ne Tawaafe la a kēn Safaa la Marwa, la a wōrs a zoobdā, rẽ poorẽ t'a lebg n maan Tawaaf Al-ifaadā wā.

La sā n mikame tū ka hayd zum, tū yaa zl-zaalem ning b sēn mi wā, la ad yiime sēn tū ne sēdgrā la rabeem maa sēn wōnd rẽ, rēnd a Tawaafā manegame neb nins sēn ka maand yulgā t'a yaa sart Tawaafā maanegē wā.

La a sā n ka tōe n lebg n wa rēnenem masaallē wā, ne sēn mik t'a tēngā zarame, rēnd a hagiimdā manegame; bala a ka tōe sēn yūd a sēn maan-a ye.

S49: Paga sēn na n rik |hraam n na n maan Umra, la a sēn wa n ta Makā la a sēn yā a Pekrā, la a wali wā (zu-

soaba), būmb n wa tū yaa tulae t'a bobे tuul-tuulle, la pagā ka leb n tar ned Mak ye, yē buud yaa wāna?

L49: Pagā tūud-a lame n bobе, la a kell n pa a [hraamā pugē, rē poorē bū a lebgd n wa t'a sā n wa yūge, la woto yaa sēn na n mik t'a bee Mak soolmē wā (Arabi saoodi), bala lebgrā yaa naana, yaams ka be beenē ye, a ka baood paaspaoore la sēn wōnd rēnda.

La sā n mikame tū yaa tēn-zēng neda, tū lebg n wa wā yaa toog ne-a, rēnd yē kelledame n sēb sōma, n maan Tawaafā la a kēn Safaa la Marwa, la a wōrs a zoobdā, n sees a Umrā so-toak-kāngā pugē; bala a Tawaafā wakat-kāngā yaa būmb sēn lebg tulae, yēl nins sēn yaa tulae wā me sā n wa b yūta sababo tū yēl nins sēn ka sakdā sakdā wakat-kāngā.

S50: Pag ning sēn yāa hayd a hagiimdā rasem-rāmb pugē wā, rē yīnga hagiimd-kāngā sekd-a lame bū?

L50: Sok-kāngā ka tōe n loeke, rēndame tū b bāng a sēn yā a Pekrā wakat ningā, bala hagiimdā tuum sāndā menga hayd ka gūgd-b ye, la tuum sānda hayd gūgd-b lame, rēnd wala Tawaafā a ka sōmb n maan-a rēndame t'a yaa yūgemde, la zēng sēn ka yū ne rēnda sēn yaa hagiimdā tuuma a tōeeme n maane n lagem ne haydā fāa.

S51: Mam maana hagiimdā yuūm ning sēn loogā wā, mam maana hagiimdā tuūm fāa gilli sā n ka Tawaaf Al-Ifaadā wā bala la Tawaaf Al-wadaa'wā (Wēnd-na wat-ne Tawaafā), bala padang sēn yaa Šari wā sēn kō sore n gūdg maam tū m ka tōog n maan b yiiba ye, la mam legb n kēngā m yirā Madiina tū m na wa n bao raar ning n wa; n maan Tawaaf Al-Ifaadā wā la Tawaaf Al-wadaa'wā (Wēnd-na wat-ne Tawaafā), la mam sēn zū dīinā yelā yīngā mam tolame n yi ḥraamā pugē, n maan būmbā fāa gilli ḥraamā sēn gūdg yel ninsā, la mam sokame mam sēn na n lebg n wa maan Tawaafā, Tū b yeel maam: tū mam ka tōe n lebg n wa maan Tawaafā ye, tū bala mam sāam-a lame, lu yaa tilae n rog mam zugu tū mam yūlm hagiimdā yēsa yuūm sēn wate, n lagm ne naaf kuub maa yugemde, la rē yīngā wānde yaa sūda? Bū yiib zīig a to n be? La rē yīngā mam hagiimdā sāamame? Rē yīngā yaa tilae tū m lebg n yūlm-a? Kō-y maam kibar ne būmb ninga mam sēn sōmb n maane, Wēnd na maan-y barka.

L51: Woto me yaa baollog sēn paam nebā sēn tū ne neb nins sēn maand fatwa tū ka tū ne bāngrā, la foom halhaal-kāngā pugē fo sōmbame n lebg n tug Maka, n tug n maan Tawaaf Al-Ifaadā wā bala. La sā n yaa ne Wēnd na wat ne Tawaafā bāng t'a ka rog fo zug ye sēn mik tū fo rag n tara Pekrā fo sēn wa n na n yi Mak wakatā, bala hayd soaba ka

tulæ ne-a t'a maan Wënd na wat ne Tawaafa ye; ne a lbn Abbaas hadiisä -Wënd yard be b yiibä yïnga- sën yeele: tı b sagla nebä tı b modg tı b yel baasdga yı ne Roogä, la ad b yolsa yel-kängä ne Pekr soaba. La waa togsg a to a Abuud Daawuud nengë: tı b modg tı b baasgä yı Roogä gilgri. Sën paasde yaa tı Nabiyaamä -Wënd puusg la A tilgr be a yïnga- b sën wa n togs-a t'a Safiyyat paam n maana Tawaaf Al-lfaada wä, la a tara haydä, a yeel-b lame: "bı y sëb tı d loog we". Tı woto wilgdë tı Tawaaf Al-wadaa'ä a luitame n bas pekr soaba. La sã n yaa ne Tawaaf Al-lfaadä wä, yaa tulæ tı fo maan-a, la sën mik tı fo yii lhraamä pugë wä n paam n maan bümbe fää gillä tı f yaa zıtä, rënd yell ka be ye; bala zıt ning sën maana bümbe sën yaa hagiimdä sën gıgd yel ninsä yell ka be a zug ye; ne Wënd koëegä sën yeele:

﴿...رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَلْنَا...﴾ [البقرة: 286]

{D Soaba Wënde ra yök-do tı d sã n yimi maa d tudgame ye} [Al-bakara: 286], Tı Wënd yeele A Naam zëkame: «M maaname»,. La A koëega sën yeele:

﴿...لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَلْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعْمَدُتُ
قُلُوبُكُمْ...﴾ [الأحزاب: 5]

{la yell ka be ne yāmba y sēn tudg būmb ning pugē ye, la yell sēn n be yaa yāmb sēn maan pu-toog ne būmb ninga y sūyā pusē wā} [Al-ahzaabu: 5], Rēnd yel gūdgds nins fād Wēnd sēn gūdg-b ne hagiimd rūkdā, ned sā n maan-ba ne zūlem maa yīmbu maa b modg-a lame rēnd yell ka a zug ye, la a padangā sēn wat n yāk n bas-a tek fāa yaa tūlāe ne-a t'a bas būmb ning sēn pa sēgd tū yē maan-a wā.

S52: Pag ning sēn tar rogem zūmā, a rogmā zūm sā n sūng yūubā raare (hagiimdā rasema nii wā raare), t'a pisd hagiimdā zeng-raadā sā n ka Tawaafā maanego la kēnā (Safaa la Marwaa suka), la pagā a yāame tū yēnda pekrā sūnga yūlgre la yaa rasem piig loogr poorē bala, rē yīnga pug-kāngā a tōe n yūlgdame n so koom, la a maan zeng-raoog ning sēn kellā sēn yaa hagiimdā Tawaafā?

L52: Ka sōmb ne-a t'a so la a maan Tawaafā halū t'a wa tug n tall bāng-n-wāaka tū zūmā wāagame, la būmb ning b sēn fasemd sokrā pugē a sēn wa n tug n yeele: (t'a sūnga yūlgrā) Yaa t'a ka yā yūlgrā zāng ye, rēnd yaa tūlāe t'a yā yūlgrā zānga, rēnd wakat ning a sēn n wat n yūlgā bū a so, la a maan Tawaafā la kēnā (Safaa la Marwaa suka).

La a sā n kēne (Safaa la Marwaa suka) taoor t'a na n ka maan Tawaafā yell ka be ye, bala Nabiyaamā -Wēnd puusg

la A tulḡr be a yīnga- b sok-a la hagiimdē wā, ned ning sēn maana kēna (Safaa la Marwaa suka) taoor t'a na n ka gilg Roogā buud yaa wānā, t'a yeele: «yell ka be ye».

S53: Pag sēn rūk a ḥraam t'a na n maana hagiimdu la yaa Sayli wā (Mak kurengē wā) la a rūk ḥraamā la mikame t'a yaa Pekr soaba, la a sēn wa n ta Makā a kēnga Gidda; a tulsem sēn be beenē sababo, la a Pekrā yūlga Gidda t'a so, n sāas a zoobdā, rē poorē t'a pids a hagiimdā, rē yīnga a hagiimdā manegame bū? La rē yīnga būmb n zao a zug bū?

L53: A hagiimdā manegame, būmb me ka be a zug ye.

S54: Mam yaa pag sēn rabd Umra, la mam taame n pīvug hagiimdā rūkr zīgē tū mam taro Pekre, tū mam pa ning m ḥraamā ye, la mam paa Maka halū n wa tug n yūlge, tū mam rūk ḥraama Maka, rē yīnga woto sakdame bū? bū yaa wān-wān la m maanda? La yaa bōe n yaa tilae n zao maam?

L54: Tuum-kānga ka segd ye, la pag ning sēn rat n maan Umra ka sakd ne-a t'a zuvg yē hagiimdā rūkr zīsē wā rēndame t'a ninga ḥraamā baa tū mikame t'a taro Pekre, rēnd a rūkda a hagiimdā t'a yaa Pekr soaba, t'a ḥraama rūkr yaa sēn loe, a manegame, La yē daliili: yaa tū Asmaa Binti Umays, sēn yaa a Abuubakar pagā,-Wēnd yard be b

yiibā yīnga- a rogame, la mikame tū Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- yaa sēn na sigd ZulHulayfat, n rat n na n kēng Wēnd na wat-ne hagiimdā, tū Asmaa-u tum tū keng Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga-nengē n sok-a t'a maanda wānā? Tū Nabiyaamā yeele: «so, la f sēbg ne fuugu, la f yeelg f lhraamā», la Pekrā zum buudo yaa wala rogmā zūm bala. Rēnd d yet-a pag ninga sēn tara Pekrā, t'a sā n tug n puug b hagiimdā rūkr zīgē, tū mikame tū yē rata Umra maa hagiimdu, d yet-a lame: t'a so, la a maneg n sēb ne futu, n rūk a lhraamā, la sēn yet t'a sēb ne fuugā rat n yeelame: t'a baooda kūldga n sēbg a taoore, n loe, rē poorē t'a yeelg lhraamā, zem tū yaa hagiimdu maa yaa Umra, la a sā n maan woto n wa ta Maka a ka kēngd Roogē wā ye, a ka gilgd-a me halū t'a wa yulge, rē n kīt tū Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- yeel a Aaisa, sasa ning a sēn wa n yānd haydā a Umrā wā wakatā, a yeel-a lame: «maan būmbā fāa hagiimbā sēn maandā, la f ra gilg Roogā halū tū f wa yulge» Woto yaa Albuhaarū la a Muslim togsg pugē, la leb n waa Albuhaarū pugē yesa, t'a Aaisa togsame tū yēnda sēn wa n yulgā a gilga Roogā, la Safaa la Marwaa, tū wāndū wilgdē tū pag sā n kē hagiimdā tuuma n rūka Anniy wā ne hagiimdu maa Umra tū mikame t'a yaa Pekr soaba, maa Pekrā wa-a lame taoor t'a na n ka maan Tawaafā, rēnd a ka maand

Tawaafā ye, a leb n ka kēnd Safaa la Marwaa halū t'a tug n yūlge la a so.

la sā n mikame t'a gilga Roogā tū yēnda yaa yūlenga, tū yaa Tawaafā poorē la haydā wa a nengē, rēnd a kelldame n tonge, la a maan Safaa la Marwaa baa tū haydā sā n be a zugu, la a wōrs a zoobdā, n sees a Umrā wā; bala Safaa la Marwaa suk kēnā yūlgr ka sart a pugē ye.

S55: M yii Yambū n na n maan Umra maam ne m nebā, la mam sēn wa n ta Gidda wā mam pagā yāa a Pekrā, la mam kell n pidsa Umrā wā maam m yembre la m bas m pagā, la buudā yaa wān-wāna sēn kēed ne mam pagā?

L55: Sā n yaa ne fo pagā buudo, yaa a kell n pa woto bala halū t'a wa tug n yūlge: rē poorē t'a wa tug n rol a Umrā wā; bala Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a Safiyya sēn wa n yā a Pekrā, a yeelame «rē yīnga a na n yaoola tōnd laa?» Tū b yeele: ad a paamame n maan Tawaaf Al-ifaada wā ". T'a yeele: «sā n yaa woto bū d looge», rēnd a koēegā a sēn yeelā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-: «rē yīnga a na n yaoola tōnd laa?» yaa daliil n wīnigdē tū yaa tulae ne paga t'a kell n pa -t'a sā n wa yā a Pekrā taoor t'a na n ka maan Tawaaf Al-ifaadā wā- halū t'a tug n yūlge, rē poorē t'a yaool n maan Tawaafā,

yaa woto bala, Umrā wā me Tawaafā a yaa wala hagiimdā Tawaafā; bala a yaa zeng-raoog Umra wā pugē, rēnd pag sēn rikd Umra sā n yā a Pekrā taoor t'a na n ka maan Tawaafā, a kolledame halū t'a wa tug n yilge, rē poorē t'a yaool n maan Tawaafā.

S56: Rē yīngā kēnā zīigā (Safaa la Marwaa) lagma ne Harma pug bu? La rē yīnga Pekr soaba tōeeme n pēneg beenē? La rē yīnga yaa tulae n zao ne ned ninga sēn kē Harmē wā la a tūu Kēna zīigē n kē t'a maan miisr pugē kōom rokaar a yiibā?

L56: Būmb ning sēn vēnegde, yaa tū Mas'aa wā (kēnā) zīigē a ka lagem miisrā yē, rē n kīt tū b maan lalga n welg b yiibā ne taab suka, la yaa lalg sēn yaa koεεga, la sik ka be tū woto la sōma ne nebā, bala b sā n kēes-a miisrā puga, n maan t'a lagem taaba, rag n na n mikame tū pag sā n yā a Pekrā Tawaafā ne Safaa kēna suka gūdga ne yē t'a kēne Safaa ne Marwaa sukaa.

La mam sēn maan fatwa ne gomd ninga, yaa t'a sā n yā a Pekrā Tawaafā poorē, taoor t'a na n ka maan Safaa la Marwaa kēna, bū a kēne; bala Mas'aa wā (Şafaa la Marwaa) a ka lagem miisrā ye.

La sā n yaa miisrā kōom Puusgā b tōeeme n yeele tū ned sā n kēn a sēn maan Tawaafā poorē, rē poorē t'a lebg n

wa miisrē wā bī a puus-a, la a sā n bas-a me yell ka be ye, la sōma sēn yūd ne-a yaa a zaeeg sēkā n puus Rakaar a yiibu; Puusgā sēn tar yūdlem zī-kāngā wā yīnga.

S57: Mam maana hagiimdu, la mam pekrā waame, la mam zoe yānde n na n togs neda, la maam kēe Harmā n puuse, la m maan Tawaafā, la m kēn Safaa ne Marwaa sukā, rēnd yaa bōe n be mam zugu? La y bāng tū pekrā waa rogmā zūm poorē?

L57: Ka segd ne paga t'a sā n tara Pekre, maa rogem zūm, t'a puus ye, zem t'a bee Maka, maa a bee a tēngē wā, maa a sēn be zīg ning fāa; ne Nabiyaamā koeeg sēn yeele, **Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga**, pag yellē wā: «**Rē yīnga a sā n yā hayde (pekre), a ka basd Puusgā, la no-loeer laa?**», la sūda, lūslaambā tigma taaba tū ad ka sōmb ne Pekr soaba t'a loe noore, ka sōmb ne-a t'a puuse.

La sōmba ne pug-kāngā sēn maan woto wā, t'a tuub n tug Wēnd nengē, la a kos yaafa ne būmb ning sēn paam-a wā.

La sā n yaa Tawaafā a sēn maan t'a be Haydā pugē wā, yē ka maneg ye, la sā n yaa Sa'aya (kēnā) rē manegame, bala koeeg sēn wili yaa tū sakdame tū b reng n maan Sa'ay (kēn Safaa la Marwaa) la b yaool n wa maan Tawaaf hagiimdā pugē, woto n kute, tū yaa tulae ne-a t'a lebg n wa

maan a Tawaafā, bala hagiimdā Tawaaf Al-ifaada wā, a yaa zeng raoogo hagiimdā zeng raad pugē, la ned yidg n yi hagiimdā zāngā ka pitī rēndame t'a maan-a.

La d sā n na n tik rēnda, d mikdame tū pug-kāngā, a sūda ka sōmb n kē ne-a ye, sā n mikame t'a yaa sēn furi, halū t'a wa tug n maan Tawaafō, b leb n ka loet-a furi- t'a sā n na ka furi- halū t'a tug n maan Tawaafā. La Wēnd n yūd ne minim.

S58: Pag sā n yā a Pekrā Arafa wā raare, a maanda wānā?

L58: Pag sā n yā Pekr Arafa raare, a kelled n kēnga ne a hagiimdā, la a maan nebā sēn maandā, la ad a ka maan Tawaafā halū t'a wa tug n yulge.

S59: Pag sā n yā a Pekrā tū yaa a sēn lob suutāanā (Gemrat Al-akaba) poorē, taoor t'a na n ka maan Tawaafō, la mikame tū yē ne a sūdā b yaga ne tūud-n-taase, rēnd bōe n be ne-a t'a maane? La y bāng tū pug-kāngā ka tōe n lebg n wa t'a sā n bob ye.

L59: Sā n mikame t'a ka tōe n lebg n wa, a manegdame n sēb sōma, rē poorē t'a maan a Tawaafā Darūvrā ūinga, la yell ka be ne-a, la a pids a hagiimdā tuumā fāa gilli sēn ketā.

S60: Pag rogem zūm sā n yulg taoor tū rasem pis-naasā na n ka ta, rē yīngā a hagiimd manegdame bū? La a sā n ka ylge a maanda wānā? La y bāng tū yaa pag sēn maana a Anniy ne hagiimdā kēngre?

L60: Rogem zūm soaba a sā n yulg tū rasem pis-naasā na n ka ta, a soodame, la a puuse, la a maan pagbā fāa sēn maan būmb ningā wā halū n tug n tāag Tawaafā, bala rogemā zūm a sēn paaod n yūda ka yāk toaag ye, la sā n mikame t'a ka yā yulgrā a hagiimdā le yaa sōma, la a ka sōmb n gilg Roogā halū t'a tug n ylge; bala Nabiyaamā - Wēnd puusg la A tulgr be a yīngā- a gūdga sēn tara-b Pekrā n yi Roogā gilgri, la rogmā zūmā me yaa wala Pekrā bala yell-kāngā pugē.

Index

Sogsg pis-yoob sēn gomd Haydā (Pekrā) la Nifaasā (rogem-zūm) buudo.....	1
Gom-tuuusgo:.....	3
Sēn be Haydā (pekrā) buud-rāmbē Puusgē wā la no-loeerē wā	4
Sēn be Haydā ylgr buud-rāmb pugē Puusgē wā	32
Pekrā buud-rāmb sānda hagiimdē wā la Umra wā maanegē.....	38

Get to know more about Islam

in more than
100 languages

موسوعة الأحاديث البربرية
HadeethEnc.com

Accurate translations of
Prophetic Hadiths and their
explanations in more than
(60) languages.

بيان الإسلام
byenah.com

Selected materials to
introduce and teach
Islam in more than
(120) languages.

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

Accurate translations
of the meanings of the
Quran in more than
(75) languages.

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

For more websites
in world languages
(s.islamcontent.com)

موسوعة المحتوى الإسلامي باللغات
islamcontent.com

Various and comprehensive
Islamic materials in more
than (125) languages.

مالا يسع أطفال المسلمين جهله
kids.islamenc.com

Questions and answers for
Muslim children and public in
more than (40) languages.

Mos138